

KLAUNI pomáhají smíchuplně

ZDRAVOTNÍ KLAUN
Kde je smích, je i nástřeh

Pani Jana Vozáriková je Zdravotní klaun. Jezdí po nemocnicích, hospicích i léčebnách po celé České republice a rozdává radost a rozptýlení všem, kteří to potřebují. Je Zdravotní klaun jen cirkusová postavička, nebo je to něco víc? A kde našla pani Jana svou životní lásku? Mnoho otázek a mnoho zajímavých odpovědí. Čtěte.

Jana Vozáriková

Klaunka, divadelní improvizátorka, lektorka improvizace a dramatické výchovy, dramaturgyně v Divadle improvizace ODVAZ a maminka čtyř dětí.

„Mám ráda svoji rodinu a přátele, divadlo a vůbec kulturu všech druhů, dobré jídlo a fascinují mě lidé, kteří něco dobře umí, a to bez ohledu na obor.“

INFO

Zdravotní klaun: Posláním Zdravotních klaunů je přinášet radost, dobrou náladu a především naději na místa, kde se jí moc nedostává. Děláme programy pro děti, seniory i dospělé. Pomáhat smíchuplně může každý! Způsobů, jak podpořit smích v nemocnicích, je nepřeberně množství. • www.zdravotniklaun.cz

● **Pani Jano, vy se čas od času stáváte Apolenou Vykulenou. Je to vaše role, kterou máte, když navštěvujete děti v nemocnicích. Mě by zajímalo, jaká Apolena je a jestli je vám podobná? Apolena Vykulená se vlastně zrodila v rámci mého přijímacího řízení, takového castingu na Zdravotního klauna. Apolena je dost drzá, někdy neomalená a praštěná. Má přehnané sebevědomí a všechno musí vyzkoušet. Moc nerespektuje pravidla, a tak vznikají různé nečekané a vtipné situace. Apolena je optimista. Takže i když se něco nedáří, rozhodně ji to neodradí. A jestli je mi podobná? Apolena vychází ze mě. Takže ano, v něčem jsme si podobné. Například Apolena má velice pozitivní vztah k jídlu, a to máme společné. Jiné jsem v tom, že ona stále hledá toho pravého, a já ho už našla a máme společně čtyři děti.**

● **Co musí člověk udělat, aby se stal Zdravotním klaunem? Musí mít nějaké předpoklady, školy a podobně?**

Zdravotní klaun musí být v první řadě empatická a sociálně zdravá osobnost. Sdružení Zdravotní klaun vypisuje castingy, kde se vybírají lidé, kteří jsou dostatečně empatictí a stabilní. Každý uchazeč prochází různými cvičeními a kurzy. Dostáváme se do dost závažných situací, které musíme ustát, proto je příprava důležitá. Pak je samozřejmě důležitý i herecký talent a taky schopnost se učit.

● **Zdravotní klauni jsou herci?**

Zdravotní klaun nemusí být nutně herec. Tyhle dovednosti se dají naučit, pokud má člověk

předpoklady. Mám spoustu kolegů, kteří jsou například pedagogové nebo úplně jiného oboru. Jsou to lidé, kteří mají nad sebou nadhled a smysl pro humor a mají chuť pracovat s lidmi a pomáhat jim v těžkých situacích.

! **Je to práce, která má smysl.**

● **Jak probíhá taková návštěva klauna v nemocnici?**

Úplně základní program Zdravotního klauna jsou běžné návštěvy dětí na odděleních v nemocnicích po celé republice. Na tyto návštěvy chodí většinou dva klauni a přicházíme jakožto taková praštěná zdravotníci. Taková praštěná sesíťka s praštěným doktorem. Pracujeme s klaunským principem. Jeden ze dvojice je takový jakoby trochu chytrější a ten druhý mu to stále konstruktivně, vtipně narušuje. Přicházíme, říkáme na dveře, ptáme se, jestli můžeme dovnitř, a pokud ano, tak vcházíme a probíhá praštěná vizita.

● **A stalo se vám někdy, že vás děti na pokoji nechťely?**

Nestává se to skoro vůbec. Vždy na začátku návštěvy oddělení se informujeme u sester, kam můžeme nebo nemůžeme jít, vzhledem ke zdravotní situaci pacientů. Ale protože nechodíme jen k malým dětem, ale i k dospívajícím a starším dětem, ta možnost tu je. Mají právo nás poslat pryč. S dospívajícími je to jiné. Jsou to taková jakoby parťáci. Mají už jiný typ humoru, jinak reagují. Neskutěčně mě to s nimi baví.

● **Vaše práce je tedy „narušit“ nemocniční řádu, nudu a strach, který na odděleních může panovat. Máte i jiné poslání?**

Máme například program NOS. Spočívá v tom, že s malým pacientem čekáme na operaci. Pomáháme zvládnout tu dobu čekání a předoperačních vyšetření. Tam už chodíme samostatně, aby se nenarušil chod předoperačního kolečka. Chceme alespoň trochu uvolnit to napětí, jak pro dítě, tak pro rodiče.

Je ještě spousta dalších programů, z nichž třeba paliativní program, kde se chodí domů k dětem, k paliativním pacientům, kteří jsou v poslední fázi života, a k jejich rodičům. To je už na vyžádání dané rodiny, většinou ve spolupráci s nějakým mobilním hospicem.

Máme muzikoterapeutický program a také program Kutálka pro handicapované děti v zařízeních nebo třeba Cirkus pacienta. V rámci cirkusu učíme děti pobývajících v těchto zdravotních zařízeních cirkusové dovednosti a vrcholem celého toho našeho týdněho počinání je závěrečné vystoupení pro rodiče, blízké a všechny ostatní. Je to komponovaný program, přijdou muzikanti a děti s naší pomocí vystupují. Je to vždycky moc hezký zážitek.

Chodíme i do zařízení pro seniory, což je můj oblíbený projekt. Klaunské návštěvy jsou pro mě mimo jiné lekce pokory k životu. Nic není věčné a zdraví není samozřejmost.

● **Vaše návštěvy do nemocnic iničiují rodiče nebo lékaři?**

V nemocnicích je to tak, že vedení nemocnice, které je ve spojení se sdružením Zdravotní klaun,